

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประสงค์จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในบทนี้จะกล่าวถึง รายละเอียดของประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ วิธีเก็บและรวบรวมข้อมูล การจัดการทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ในปีการศึกษา 2533 จำนวน 471 โรงเรียน จำนวน 471 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 471 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจำนวนผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามตารางของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 214 คน จากโรงเรียน 214 โรงเรียน

2. หากจำนวนผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละอำเภอของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ตามสัดส่วนของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

3. สุ่มผู้บริหารโรงเรียนจากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตามจำนวนในขั้นตอนที่สอง โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างปรากฏดัง ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวนเป็นรายอำเภอ/กิ่งอำเภอ

อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากรในโรงเรียนขนาด				จำนวนกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาด			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
เมืองสงขลา	2	12	6	20	1	5	3	9
หาดใหญ่	3	42	18	63	2	19	8	29
ระโนด	11	24	9	44	5	11	4	20
สทิงพระ	1	17	11	29	-	8	5	13
รัตภูมิ	4	18	12	34	2	8	6	16
เทพา	8	30	5	43	4	15	2	21
จะนะ	16	20	15	51	7	9	7	23
นาทวี	6	21	4	31	3	9	2	14
สะบ้าย้อย	7	16	9	32	3	7	4	14
สะเดา	6	21	5	32	3	9	2	14
กระแสสินธุ์	-	5	4	9	-	2	2	4
นาหม่อม	-	8	2	10	-	3	1	4
ควนเนียง	5	14	4	23	2	6	2	10
บางกล่ำ	4	8	3	15	2	4	1	7
สิงหนคร	5	19	11	35	2	9	5	16
รวม	78	275	118	471	36	124	54	214

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากแนวคิดที่ได้ศึกษาจากเอกสาร และภารกิจของงานกิจการนักเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้โรงเรียนในสังกัดปฏิบัติ รวมทั้งจากเอกสารงานวิจัยของปริญญา เทรานนท์ (2533 : 205 - 214) และ โกดาศ แก่นอินทร์ (2531 : 107) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ หรือปลายปิด (Closed End) เพื่อทราบถึง เพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด ระดับการปฏิบัติน้อย ระดับการปฏิบัติปานกลาง ระดับการปฏิบัติมาก ระดับการปฏิบัติมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ ครอบคลุมการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนสี่ด้าน คือ

2.1 การปฏิบัติกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 จำนวน 10 ข้อ

2.1.1 การจัดทำเขตนบริการ จำนวน 2 ข้อ

2.1.2 การจัดทำสามะโนนักเรียน จำนวน 2 ข้อ

2.1.3 การเกณฑ์การรับนักเรียนเข้าเรียน จำนวน 1 ข้อ

2.1.4 การปฐมนิเทศนักเรียนและผู้ปกครอง จำนวน 2 ข้อ

2.1.5 การแก้ปัญหานักเรียนขาดเรียน จำนวน 3 ข้อ

2.2 การปฏิบัติกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน จำนวน 15 ข้อ

2.2.1 การบริการสุขภาพ จำนวน 5 ข้อ

2.2.2 การจัดหาอาหารกลางวัน จำนวน 3 ข้อ

2.2.3 การบริการแนะแนว จำนวน 5 ข้อ

2.2.4 การบริการนักเรียนขาดแคลนและทุนการศึกษา จำนวน 2 ข้อ

2.3	การปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ดีขึ้นในโรงเรียน จำนวน	16	ข้อ
2.3.1	กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย จำนวน	5	ข้อ
2.3.2	กิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน จำนวน	5	ข้อ
2.3.3	กิจกรรมจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ จำนวน	1	ข้อ
2.3.4	กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน จำนวน	2	ข้อ
2.3.5	การจัดกีฬา จำนวน	2	ข้อ
2.3.6	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรม จำนวน	1	ข้อ
2.4	การปฏิบัติกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า		
	จำนวน	9	ข้อ
2.4.1	การติดตามผลนักเรียน จำนวน	3	ข้อ
2.4.2	การจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า จำนวน	3	ข้อ
2.4.3	การสรรหาและยกย่องคนดี เต็มประจำท้องถิ่นและชุมชน		
	จำนวน	3	ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open End) ภาวะปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิดจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนตามภารกิจของงานกิจการนักเรียน ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดให้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดปฏิบัติ

2. ศึกษารูปแบบในแบบสอบถาม โดยศึกษาจากแบบสอบถามของปริญญา เพลวานนท์ (2533 : 205 - 214) และของ โกศิศ แก่นอินทร์ (2531 : 107) และแบบประเมินกิจการ

นักเรียน ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ใช้ประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด โดยยึดกรอบภารกิจของงานกิจการนักเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด ในสี่กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวนห้าคนพิจารณา เพื่อตรวจความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุง แล้วนำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามวิธีการของ บุญเชิด วิทยุโณนันตพงษ์ (2527 : 69 อ้างอิงมาจาก Rovinelli and Hambleton, 1978 : 34 - 37) และนำข้อเสนอแนะในสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุง มาเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ตามเกณฑ์ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (Tryout) ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสงขลาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน

5. นำผลการตอบแบบสอบถามที่ได้จากการทดลอง (Tryout) มาคำนวณหาคุณภาพรายข้อโดยหาอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ด้วยการทดสอบที (t - test) และคำนวณหาคุณภาพทั้งฉบับ โดยหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏผลดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้

5.1 ผลการตอบแบบสอบถามที่ได้จากการทดลอง คำนวณหาคุณภาพรายข้อ ปรากฏผล ดังรายละเอียด ตามตาราง 2

ตาราง 2 ค่าการทดสอบที (t - test) วิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถามการปฏิบัติงานกิจการ
นักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา

ประเด็นการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน	t
กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523	
1. กำหนดนโยบายและการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี เพื่อพัฒนาปรับปรุง งานกิจการนักเรียนของโรงเรียน	3.9952
2. จัดทำแผนที่แสดงเขตบริการของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน	4.5367
3. ศึกษาระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเขตบริการ	3.6310
4. จัดทำสถิตินักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ของโรงเรียน	2.3128
5. รับนักเรียนเข้าใหม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การรับเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2524	1.7501
6. ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการปฐมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียนไว้ล่วงหน้า	4.0288
7. จัดปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียน	2.3506
8. ศึกษาปัญหาของนักเรียนที่ขาดเรียน เพื่อแก้ปัญหาคาดเรียนของนักเรียน	3.9971
9. ร่วมมือกับทุกฝ่ายแก้ปัญหาคาดเรียนของนักเรียน	3.1422
10. ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเด็กเข้าเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2524	3.8113
กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่เด็กนักเรียน	
11. ดำเนินการให้นักเรียนทุกคนมีบัตรสุขภาพ	1.7693
12. ดำเนินการให้นักเรียนทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพ	1.8182
13. จัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ผู้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะ	3.0633
14. ดำเนินการตามโครงการสุขภาพอนามัยของโรงเรียน	4.2859

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน	t
15. สํารวจปัญหาภาวะทุพโภชนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	2.9585
16. จัดให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันอย่างทั่วถึง	5.0768
17. ดำเนินการให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันโดยมีปริมาณและคุณภาพได้สัดส่วนตามหลักโภชนาการ	3.2722
18. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโภชนาการให้กับนักเรียน	2.6034
19. จัดบริการศึกษาและดำเนินการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.5667
20. จัดบริการให้คำปรึกษาหารือ	3.6715
21. จัดทำระเบียบสละสมนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.7390
22. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริการแนะแนวในโรงเรียน	4.7093
23. ควบคุมการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย	7.1220
24. รวบรวมและสำรวจข้อมูลนักเรียนขาดแคลนเป็นปัจจุบัน	4.3499
25. ประชุมวางแผนช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลนอย่างต่อเนื่อง	5.6372
กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีถิ่นในโรงเรียน	
26. ดำเนินการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับคณะครู เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	4.5816
27. ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน	6.3031
28. จัดให้มีคณะกรรมการนักเรียนเข้าร่วมพิจารณากฎเกณฑ์หรือระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้กับนักเรียน	4.2493
29. เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในการให้บริการต่าง ๆ ของโรงเรียนแก่นักเรียน	4.2835

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน	t
30. ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้	4.4215
31. กำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ที่ใช้กับนักเรียนคำนึงถึงพัฒนาการของเด็ก	4.9067
32. กำหนดวินัยนักเรียนมีการคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมหลาย ๆ ด้าน	3.9408
33. จัดกิจกรรมส่งเสริมวินัยในตนเองให้กับนักเรียน	5.6332
34. ดำเนินการแก้ไขวินัยนักเรียนในรูปคณะกรรมการ	5.4319
35. ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน	4.0433
36. ยึดหลักเกณฑ์ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา ในการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการในโรงเรียน	5.2057
37. จัดให้นักเรียนเข้าร่วมดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน	6.0586
38. จัดให้นักเรียนร่วมประเมินผลการจัดสหกรณ์ในโรงเรียน	3.8466
39. จัดให้นักเรียนร่วมวางแผนในการจัดแข่งขันกีฬาในโรงเรียน	4.6698
40. จัดให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมแข่งขันกีฬาในโรงเรียน	6.5502
41. ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นระยะ ๆ กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า	5.3147
42. มีการติดต่อระหว่างโรงเรียนและศิษย์เก่า เพื่อทราบความเคลื่อนไหวระหว่างกันเสมอ ๆ	6.45550
43. ประชุมและวางแผนร่วมกันระหว่างคณะครูและศิษย์เก่าในการพัฒนาโรงเรียน	6.9924
44. จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างคณะครู นักเรียนและศิษย์เก่า เพื่อสร้างความ คุ้นเคย และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	6.9544

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน	t
45. สรุบบัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียนแจ้งแก่ศิษย์เก่าทราบเป็นระยะ ๆ	7.6833
46. ร่วมปรึกษาหารือกับศิษย์เก่าเพื่อจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า	7.0461
47. ขอความร่วมมือและข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียนจากศิษย์เก่า	6.5290
48. ร่วมมือกับกรรมการศึกษาและศิษย์เก่าในการคัดเลือกศิษย์เก่าดีเด่น เพื่อประกาศให้เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนของโรงเรียนในปัจจุบัน	7.4226
49. ยกย่องและเชิดชูบุคคลดีเด่นในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	4.1772
50. เป็นแกนนำในการให้เกียรติและยกย่องบุคคลดีเด่นประจำห้องเรียนและชุมชน	4.8993

จากตาราง 2 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination power) ของแบบสอบถามที่ได้จากการทดลอง จำนวน 50 ข้อ ด้วยค่าการทดสอบที (t - test) ปรากฏว่า กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ได้ค่าอยู่ระหว่าง (1.7501 - 4.5367) กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน ได้ค่าอยู่ระหว่าง (1.7693 - 7.1220) กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน ได้ค่าอยู่ระหว่าง (3.8466 - 6.5502) กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า ได้ค่าอยู่ระหว่าง (4.1772 - 7.6833) สำหรับค่าอำนาจจำแนกทั้ง 50 ข้อ ได้ค่าอยู่ระหว่าง (1.7501 - 7.6833)

5.2 ผลการตอบแบบสอบถามที่ได้จากการทดลอง คำนวณค่าความเชื่อมั่น ปรากฏผล ดังรายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่น วิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถามการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา

การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	ระหว่างข้อ	จำนวนข้อ	จำนวนคน	ค่าความเชื่อมั่น
กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523	1 - 10	10	40	0.7638
กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการแก่ นักเรียน	11 - 25	15	40	0.8564
กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นใน โรงเรียน	26 - 41	16	40	0.9328
กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับศิษย์เก่า	42 - 50	9	40	0.9488
รวมคุณภาพทั้งฉบับ	1 - 50	40	40	0.9567

จากตาราง 3 พบว่า ความเชื่อมั่นคุณภาพแบบสอบถามการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ทดสอบความ
เชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความ
เชื่อมั่นสูง ตามลำดับแต่ละด้าน ได้แก่ กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถม
ศึกษา พ.ศ. 2523 ($\alpha = 0.7638$) กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่ นักเรียน ($\alpha = 0.8564$)
กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน ($\alpha = 0.9328$) กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับศิษย์เก่า ($\alpha = 0.9488$) และโดยภาพรวมความเชื่อมั่น ($\alpha = 0.9567$)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ในการเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือขอความร่วมมือ จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พร้อมทั้งแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอในจังหวัดสงขลา ทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ
3. นำหนังสือขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ดังกล่าวไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่ โดยนำไปด้วยตนเอง
4. แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และให้ผู้บริหารโรงเรียนส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอภายใน 10 วันหลังจากรับแบบสอบถามแล้ว ไปรับแบบสอบถามจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอคืนด้วยตนเอง
5. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด มาดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
6. สำหรับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2533 นั้น ได้มาจากการดำเนินการประเมินคุณภาพนักเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา (2534 : 5-11) ซึ่งได้ดำเนินการตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

6.1 การกำหนดสมรรถภาพที่จะประเมิน สมรรถภาพที่จะประเมินได้กำหนดให้สอดคล้อง ครอบคลุมเนื้อหาสาระของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ทั้งด้านความรู้ ความคิดความสามารถในการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้สึก และคุณลักษณะต่าง ๆ ตามรายสมรรถภาพที่นำมาสร้างเป็นเครื่องมือประเมิน แยกเป็นรายกลุ่มประสบการณ์ ดังนี้

6.1.1 กลุ่มทักษะ

6.1.1.1 กลุ่มทักษะภาษาไทย สมรรถภาพที่จะประเมินได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ทางภาษา ความสามารถในการฟัง ความสามารถในการอ่าน ออกเสียง ความสามารถในการพูด ความสามารถในการอ่านในใจ ความสามารถในการเขียน

6.1.1.2 กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ สมรรถภาพที่ประเมิน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ ทักษะในการคิดเลขเร็ว ทักษะในการคำนวณ ทักษะในการแก้ปัญหาโจทย์ และปฏิบัติงานทางวิทยาศาสตร์

6.1.2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สมรรถภาพที่ประเมิน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพและสุขนิสัย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการทำมาหากิน และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์

6.1.3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย สมรรถภาพที่ประเมิน ได้แก่ วินัย ในตนเอง คิดวิจารณ์อย่างมีเหตุผล ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีความขยันหมั่นเพียร มีนิสัยรักการทำงาน มีนิสัยรักความสะอาด มีสุขภาพทางกายดี มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้คุณค่าและชื่นชมต่อศิลปวัฒนธรรมของชาติ และสามารถแสดงออกได้

6.1.4 กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ สมรรถภาพที่ประเมิน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานในการทำงาน ความสามารถในการปฏิบัติงาน

6.2 การสร้างเครื่องมือ

6.2.1 การสร้างเครื่องมือ ได้ประสานงานคณะกรรมการการดำเนินงานและประชุมคณะกรรมการที่กระทรวงแต่งตั้ง ตกลงแนวทางการดำเนินงาน โดยแบ่งความรับผิดชอบ ตั้งอนุกรรมการสร้างเครื่องมือต้นฉบับของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ และกำหนดวิทยาลัยครูเป็นศูนย์ดำเนินงาน ซึ่งตกลงแบ่งความรับผิดชอบในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ จังหวัดในเขตบริการของวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี สร้างเครื่องมือวัดคุณภาพกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ จังหวัดในเขตบริการของวิทยาลัยครูยะลา สร้างเครื่องมือวัดกลุ่มทักษะ จังหวัดในเขตบริการของวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช สร้างเครื่องมือ วัดกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และจังหวัดในเขตบริการของวิทยาลัยครูสงขลา สร้างเครื่องมือวัดกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

6.2.2 การปรับปรุงเครื่องมือ หลังจากได้รับต้นฉบับแล้ว วิทยาลัยครู และจังหวัดต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 2 และ 3 ปรับปรุงเครื่องมือร่วมกัน

6.2.3 ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เป็นข้อสอบ
ภาคความรู้ ภาคปฏิบัติ และแบบวัดความรู้สึก

6.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.3.1 การสอบภาคปฏิบัติ ให้โรงเรียนตั้งกรรมการดำเนินการสอบเอง
โดยใช้เครื่องมือชุดเดียวกัน กำหนดหลักเกณฑ์ ช่วงเวลา ในการสอบและการให้คะแนนในลักษณะ
เดียวกัน

6.3.2 การสอบภาคความรู้ ดำเนินการสอบเป็นสนามสอบในเขตโรงเรียน
ที่มีที่ตั้งอยู่ใกล้ ๆ กัน และให้สับเปลี่ยนกรรมการควบคุมการสอบของแต่ละโรงเรียน

6.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ให้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งภาคความรู้ และ
ภาคปฏิบัติตามขั้นตอนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และอำเภอ/กิ่งอำเภอ

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์เป็นสี่ระดับ คือระดับจังหวัด ระดับอำเภอ
ระดับกลุ่มโรงเรียน และระดับโรงเรียน โดยมีประเด็นในการวิเคราะห์ 2 ลักษณะ คือ

6.4.1 วิเคราะห์ผลเป็นรายกลุ่มประสบการณ์ แบ่งเป็นสามภาค คือภาค
ปฏิบัติ ภาคความรู้ ภาครวม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย หาค่าร้อยละ และร้อยละนักเรียนที่น่าพอใจ

6.4.2 วิเคราะห์ผลเป็นรายสมรรถภาพ วิเคราะห์ผลในแต่ละสมรรถภาพ
โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย เทียบคะแนนเต็มสิบ และร้อยละนักเรียนที่มีผลน่าพอใจ คือ คะแนนร้อยละ
ห้าสิบขึ้นไป สำหรับการวิเคราะห์ส่วนสูง นำหนักนักเรียน ใช้เกณฑ์ข้อมูลจากกองอนามัยโรงเรียน
และภาคภูมิศาสตร์ ซึ่งกำหนดเป็นสามระดับ คือ ต่ำกว่าเกณฑ์ (1) เท่ากับเกณฑ์ (2)
สูงกว่าเกณฑ์ (3)

การกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาดำเนินการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่
มีความสมบูรณ์ และ เก็บข้อมูล เก็บจนได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 214 คน

2. นำแบบสอบถามทั้งสามตอน มาจัดกระทำ ตรวจสอบให้คะแนน

2.1 นำผลการตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบไปบันทึกลงในแบบฟอร์มวิเคราะห์ข้อมูล ก่อนนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

2.2 นำผลการตอบแบบสอบถามตอนที่สอง การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเรื่องการปฏิบัติกิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 การปฏิบัติกิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่นักเรียน การปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน การปฏิบัติกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่ามาตรวจให้คะแนน ซึ่งการตรวจให้คะแนนผลการตอบแบบสอบถามตอนที่สอง การตรวจให้คะแนนยึดเกณฑ์ ดังนี้

ปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
ปฏิบัติน้อย	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติมากที่สุด	ให้	5	คะแนน

แล้วนำมาบันทึกแบบฟอร์มการวิเคราะห์ข้อมูล ก่อนนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

3. นำค่าเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2533 ในโรงเรียนนั้น ๆ จากที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ได้ประเมินไว้แล้ว มาบรรจุลงในแบบฟอร์มการวิเคราะห์ข้อมูล ก่อนนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ และตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแล้ว จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อหาค่าต่อไปนี้

1. ความถี่ ร้อยละ ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามระดับของข้อมูลส่วนตัว

2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับผลการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทั้งรายด้านและโดยภาพรวม
3. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนแต่ละกิจกรรม กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียน
4. การทดสอบที (t - test) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
5. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียน
6. การทดสอบเอฟ (F - test) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
7. หาค่าสัมประสิทธิ์ของการทำนาย (b) และหาค่าคงที่ (a) ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลการประเมินคุณภาพนักเรียน โดยใช้การปฏิบัติงานกิจการนักเรียน แต่ละกิจกรรมเป็นตัวพยากรณ์
8. ค้นหาตัวพยากรณ์ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก เพื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ที่ประกอบด้วยตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด